

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Nicolai Alardi, Pastoris Steinbeccensis, Bibliotheca Harmonico-Biblica

Alard, Nicolaus

Hamburgi, MDCCXXV

VD18 10490701

Caput I. De Natura & Constitutione Antilogiarum Biblicarum.

urn:nbn:de:gbv:45:1-17504

BIBLIOTHECÆ HARMONICO-BIBLICÆ

Sectio I.

De

ANTILOGIIS BIBLICIS.

CAPUT I.

*De Natura & Constitutione Antilogiarum
Biblicarum.*

I.

Veritatem Scripturæ Canonicae esse harmoni-
cam & contradictionis expertem, omnes
omnium temporum Ecclesiae Doctores
statu minibus adamantinis firmaverunt.

(a) *Primarium enim Auctoritatis divinae* A ϱ10v,

(a) *Præter utriusque Ecclesiae PP.* à B. *Mich. Walthero* *Harin.*
Bibl. L. I. C. I. §. II. J. C. Suicero *Theol. Eccl. tit. γεαΦη,*
num. IV. G. Voetio *sel. Dispp. Theol. P. I. p. 52. in. cita-*
106,

ex, ex ipsissima monumentorum sacrorum natura depromptum, est veritas assertionum, quæ licet falsitatis, erroris, aut lapsus facile possit, accusari, convinci certe nequit. *Nihil*, inquit *Augustinus* Lib. II. de moribus Manich. Cap. XVI. *apud Ethnicos certum est, nihil constans, nihil rationabile, nihil inculpabile, sed omnia dubia, imo vero sine dubitatione falsissima, omnia repugnantia, abominabilia, absurda.* E diverso in libris Auctorum sacrorum ejusmodi est Panharmonia & concentus, ut licet Scriptores illi diversi inter se fuerint, diversis in linguis, diversis temporibus, diversis occasionibus, diversos ad populos libros scripserint, tamen nihilominus pulcherrime consonent, & dedalo quodam contextu inter se cohæreant. Nemini itaque Christianorum sit dubium, quin propter admirabilem hunc sanctissimumque concentum universa Scriptura unus liber dicatur, Ps. XL. 8. omnibus Prophetis os unum tribuatur, Luc. I. 70. linguæque Scriptorum sacrorum *Calamus Spiritus Sancti* vocentur Psalm. XLV. 2. Hinc & Paulus testatur, se nihil

tos, videantur Systemata Theologica de Auctoritate Scripturæ S. Speciatim *B. Waltherus* L. I. C. I. per tot. *Seb. Schmid.* Collatione Scripturæ & Pont. Rom. Cap. VII. §. 34. *J. H. Majus* in Dissert. Sel. I. *Sam. Ben. Carpzovius* in præf. ad Harmoniam Evangelico-Biblicam fratris Joh. Benedicti; *Magnif. D. H. Muhlins* in Apodixi Script. p. 28. seq. *Jo. Fr. Buddens* Instit. Th. Dogm. T. I. p. 141. seq. itemque præter alios *Edm. Calamy*, Anglus, de Inspiratione sacrarum literarum V. & N. Testamenti, in A. E. supplem. T. V. Sect. IX. pag. 389. sq. egregiè laudatus, sunt consulendi.

hil extra ea dicere, quæ tam Prophetæ locuti, futura esse, quam Moses. Act. XXVI. 22.

II. Non equidem quisquam sanæ mentis inficias ire potest, Antilogias varii generis in sacro codice dari; neutiquam tamen concedendum, easdem esse veras, sed potius apparentes. *Non enim statim pro lubitu contradictiones comminiscende sunt*, ut rectè judicat B. Meisnerus Iren. Dur. expl. p. 329. *Sed illud potius cogitandum, Deum posse super omnia facere superabundanter, plus quam nos petimus aut intelligimus*, Eph. III. 20. *Et, apud Deum omnia esse possible, quæ vox est ipsius Dei* Matth. XIX. 26. *item, apud Deum non esse impossibile ullum verbum, id est, ullam rem, quod dicit Archangelus* Luc. I. 23. *Sæpe enim ibi contradictio esse apparet, ubi nulla est, Et rerum natura everti ac destrui, ubi id revera non fit, cum rerum natura Et essentia, an Et ubi evertatur, non semper à nobis, per speculum in enigmate videntibus, exactè perspiciatur, præsertim in iis rebus, quæ captum nostrum excedunt Et c.* Ejusmodi vero pugna dirimenda est, ostendendo, idem non de eodem secundum idem, simul & eodem tempore ac respectu affirmari & negari. Hinc Origenes Tom. II. in Epist. ad Rom. Cap. III. l. 3. fol. 499. *Qui fideliter Et integre sacrorum voluminum colligit sensum, debet ostendere, quomodo ea, quæ videntur esse contraria, non sint vere contraria.* Cum enim varii in promptu sint conciliationum modi, rectè ἐναντιώσω à scriptura removemus, quanquam ἐναντιοφάσεις quorundam locorum negare non possimus.

III. De ceteris non admodum erimus solliciti, quæ *duovintæ* appellari solent. Etsi enim in Chronologicis, Genealogicis & Propheticis nonnunquam aliqua sit obscuritas, qualem & in reliquis scientiis & disciplinis occurrere manifestum est, nihilo tamen secius in omnibus credendis & agendis verba scripturæ sunt perspicua, ut adeo sacer codex pro vero atque unico cognoscendi principio sit habendus. *Notetur tantum, inquit B. Schome- rus Coll. nov. Controv. p. II. f. seq. ed. 1703. plerasque Antilogias, quæ difficultatem habent, esse positas in numeris, quos si maxime, ut in profanis Scriptoribus accidit, corruptos esse in pluribus locis, largiri vellemus, ut facit quandoque Lutherus (quem vide Marc. XV. 25. von der dritten Stunde in Notis Margin.) posito inquam, corruptos esse, nondum tamen concesso, inde tamen fides ipsorum dogmatum aut Historiarum non collabasceret. Idem dicendum de nominibus quibusdam propriis. (quamdiu enim contra eos disputatur, qui Scripturæ sacræ divinam auctoritatem spernunt, præstat à variis illis conciliandi modis, qui quandoq; duriores videri possunt, abstinere) Ceterum placet & nobis prudens illud monitum in Comment. Martyris & Wolphii ad II. Reg. VIII. 17. quod Gisb. Voetio Tom. I. sel. Dispp. Theol. p. 51. f. placuit: Occurrunt sæpe obscura loca in iis Chronologiis, ad quæ concilianda non eo confugiendum puto, ut dicamus, codicem sacrum mendosum. Nam Deus, qui pro sua misericordia voluit divinas literas nobis conservatas, eas etiam integras, non corruptas, concessit. Quamobrem, si quando quoad nu-*

merum

merum annorum nos explicare minime valemus, fatenda est ignorantia, qua laboramus. Et attendendum, sacras literas quandoque tam concise loqui, ut non facile appareat, unde supputatio incipienda sit. Maneat itaque Scriptura incorrupta, qua si labefactetur in uno aut altero loco, in aliis quoque suspecta erit.

IV. De libris *Apocryphis* restat, ut pauca moneamus. Licet enim in Scriptura Canonica non, nisi apparentes, dentur contradictiones, in Apocrypha contra veras habes, si libros *Canonicos* cum illis conferas. Neque hoc mirum: siquidem Canonici à divina inspiratione originem ducunt, Apocryphi autem sunt originis obscuræ & auctoritatis dubiæ. (b) Conferatur e. c. Sap. XIX. 16. cum Exod. X. 23. Syr. XLVI. 23. cum I. Samuel. XXVIII. 15. seq. Judith IX. 2. cum Gen. XLIX. 7. Tob. VI. 9. cum Matth. XVII. 21. Bar. I. 7. cum Thren. II. 6. seq. II. Macc. XIV. 42. cum Exod. XX. 13. &c. &c. (c) Non itaque Jesuita *Erbermannus* cum *Bacone* suo habet, quod miretur, nos alias tot contradictiones in libris Canonicis

A 3

nicis

(b) Vide Præceptorem, in quo glorior, meum, Reipublicæ literariæ decus, S. R. Doct. *Jo. Alb. Fabricium*, in *Bibl. Gr.* Lib. III. Cap. XXIX. *Joh. Christoph. Wolffium*, Theologum consummatissimum, & Fautorem ad cineres usque colendam, in *Bibl. Hebr.* Tom. II, Sect. III, Subsect. I, aliosque.

(c) Ingentem horum farraginem habes in *B. Gerhardi Exegeſi* L. I. de Scriptura sacra, Cap. VII. *Jo. Reynoldi Censura* librorum Apocryphorum; & *D. Val. Veltheimii Theologia* memoriali, Loco de Scriptura sacra, p. 12, 13, alibique passim.

nicis indubitatis occurrentes, concoquere, tamen cum ad Judith, Estheris, Macchabæorum &c. libros accedamus, ita moroso esse stomacho, ut manifestis scatere falsitatibus & Antilogiis clamitemus. Responsum illis est à Theologo præstantissimo, B. D. *Christ. Kortbolto*, in tract. de Canone Scripturæ sacræ, Cap. XI. §. X. cum quo & nostro capiti primo finem sic imponimus: *Quemadmodum, si quid dicatur in libris indubitato Canonicis, præcipue attendimus, QUIS dicat: ita cum in ceteris istis controversis aliquid dicitur, attendimus, QUID dicatur.*

CAPUT II.

De Origine & Causis Antilogiarum.

I. **C**ausæ Antilogiarum Biblicarum triplicis potissimum sunt generis: dantur aliæ *ex parte Dei*, aliæ *ex parte Scripturæ*, aliæ *ex parte hominum*; de quibus sigillatim nobis jam agendum erit. Et quidem quod ad illas spectat, propterea benignus Deus non protinus ex nuda lectione omnia in scripturis comprehensa, intellectu facilia & clara nobis esse voluit, ut socordiam nostram excitet, utque multis adhibitis vigilis ita ex iis utilitatem capiamus. Ut plurimum namq; ea, quæ cum labore & investigatione acquiruntur, altius menti nostræ inhaerent: quæ vero citra difficultatem parantur, ea velocius ex animo nostro avolant. Ita *Chrysostomus* Homil. XXXII. in Gen. 253. ex versione *Suiceri* Thes. Eccl. tit. ἐμπήγνυμι. Conf. tit. γεφύη pag. 796. ubi